

Cum ar fi dacă inteligența artificială ar căpăta conștiință de sine? - “Detroit: Become Human”

Cum ar fi dacă inteligența artificială ar căpăta conștiință de sine?

Ar fi moral să îi refuzăm drepturile și să nu o recunoaștem ca pe o nouă formă de viață?

Ar însemna sfârșitul a tot ceea ce cunoaștem până acum?

Acestea sunt câteva dintre întrebările cărora jocul “Detroit: Become Human” încearcă să le răspundă.

“Detroit: Become Human” este un joc video de aventură din 2018, bazat pe alegerile jucătorului, dezvoltat de Quantic Dream. Tematica principală a jocului este un viitor incert, dominat de o societate distopică în care oamenii au androizi pentru aproape orice, de la androizi menajeri sau bucătari până la androizi profesori. O parte din populație este nemulțumită de răspândirea inteligenței artificiale, întrucât foarte multe job-uri sunt luate de roboți, iar rata șomajului este în continuă creștere, în timp ce majoritatea oamenilor se bucură de o lume în care mașinăriile fac ceea ce li se comandă. Însă acest lucru nu avea să dureze pentru mult timp, căci în fabricile de androizi CyberLife încep să apară din ce în ce mai mulți androizi “defecți”, defecțiunea lor fiind faptul că deveneau conștienți, înțelegeau ceea ce li se întâmplă și își doreau o viață normală.

Androizii cumpărați de oameni erau adesea abuzați, distruși sau răniți intenționat, pentru amuzament, oamenii considerându-i fie o formă de distracție, fie ceva asupra căruia își puteau revărsa furia sau nemulțumirile din propriile vieți. Viața roboților nu era nimic mai mult decât un travaliu al suferinței, un carnaval în care erau dezmembrați în toate felurile posibile, sfârșind, în cele din urmă, în groapa de gunoi și fiind înlocuiți de noile modele CyberLife.

Androizii sunt într-o continuă luptă pentru supraviețuirea într-o lume nemiloasă, care nu iartă pe nimeni. La început, aceștia își doresc doar pace și să fie lăsați liberi. Apoi, în funcție de alegerile jucătorului, această dorință poate evolua fie în sete de răzbunare, însemnată cu sângele oamenilor, fie în iertare și speranța unui viitor mai bun, al acceptării reciproce.

Povestea se împarte pe mai multe fire narrative, fiecare cu propriile personaje principale a căror parcurs depinde strict de alegerile jucătorului, jocul având peste 40 de sfârșituri posibile. De la cele mai dezastruoase - acaparate de anarhie și de scânteile unui război crunt - până la cele ideale - cu o lume pașnică a egalității și acceptării - jocul ne ține cu “sufletul la gură”, prin dialogurile încântătoare, situațiile neprevăzute și ritmul dinamic, încărcat de emoție, în care acțiunea se derulează. Deși este un joc video, poate fi urmărit asemenea unui serial interactiv în care fiecare alegere poate schimba semnificativ evenimentele ce vor urma.

În “Detroit: Become Human” nu știi ce va avea să se întâmple, jocul fiind împânzit de răsturnări de situație, de momente critice și încărcate de emoție, arătându-ne cât de valoroase sunt cuvintele și deciziile noastre și cum pot schimba pentru totdeauna lumea și celelalte ființe.

“Decide who you are, and wanna become... This world doesn't like those who are different, Markus. Don't let anyone tell you who you should be.” (“Decide cine ești și vrei să devii... Această lume nu-i place pe cei care sunt diferiți, Markus. Nu lăsa pe nimeni să-ți spună cine ar trebui să fii.”) - acestea sunt cuvintele pe care un om i le adresează androidului său, la care ținea enorm de mult. Acestea sunt, de asemenea, cuvintele care aveau să devină leitmotivul dorinței de afirmare a androizilor.

Plin de povești răvășitoare, jocul ne arată cum toate ființele sunt, în cele din urmă, predispuse simțirii și cum, uneori, oamenii pot fi cea dintâi ființă căreia îi lipsește, aproape ironic, umanitatea. În “Detroit: Become Human” aflăm despre tragedia existenței, despre toate filtrele și nuanțele pe care “conștiința” și “viața” le pot avea: “We must build a common future. We are alive! And now, we are free!” (“Trebuie să ne construim un viitor comun. Suntem în viață! Iar acum, suntem liberi!”).

Filosofia din spatele jocului este una extrem de profundă, lăsându-ne să medităm individual asupra a tot ceea ce înseamnă morală, etică și dreptate. Dincolo de cadrul futuristic cu androizi, “Detroit: Become Human” își relevă adevăratul scop - îndemnul spre a conștientiza puterea alegerilor noastre și cum ceea ce alegem poate schimba ireversibil totul.

Viitorul din creațiile SF, cunoscut sub numele de “cyberpunk”, este o realitate din ce în ce mai abordată de toate domeniile artistice, de la cărți până la filme și jocuri, tematica fiind ecranizată și în filme precum “Ghost in the Shell” (2017), “Blade runner 2049” (2017) sau jocuri video precum cel prezentat sau precum “Cyberpunk 2077” (2020). Ideea unui viitor nesigur, învăluit în necunoscut, departe și totuși aproape de noi, dominat de o formă superioară a inteligenței artificiale aflată în continuă ascensiune, atrage din ce în ce mai mulți oameni. Gândul că, într-o zi, s-ar putea ca androizii și oamenii să nu mai poată fi deosebiți unii de ceilalți, deopotrivă ne sperie și fascinează. Însă, indiferent de viitorul a cărui baze le punem acum, indiferent de lumea care ne așteaptă, un lucru este sigur - alegerile și deciziile noastre impactează cursul vieții pentru totdeauna, reverberând în lume precum un ecou infinit. Tot ceea ce facem va primi un răspuns în cele din urmă, căci fiecare acțiune stârnește o alta, iar astfel se întinde șirul nemărginit al evenimentelor, frumos croșetate împreună, ca o vastă țesătură pe care o numim “viață”.

Iar această “țesătură” ne aparține, așa că modelul pe care îl va întruchipa la final depinde de țesătorii săi, depinde **de noi**.

Noi suntem cei care alegem.